

Ensihoitopalveluala ja työturvallisuus - Miten Tehy auttaa

Ensihoitopalvelualan opintopäivä 11.2.2019

Tero Peltonen
lakimies, Tehy ry

Ensihoitopalveluala ja työturvallisuus

- Miten Tehy auttaa

- Työturvallisuusosaaminen ensihoitopalvelualalla
 - Työpaikkojen vaarojen arviointi
- Tapaturmat
- Rikosepäilyt työelämässä
 - Ensihoitaja rikoksen kohteena
 - Ensihoitaja rikoksesta epäiltynä

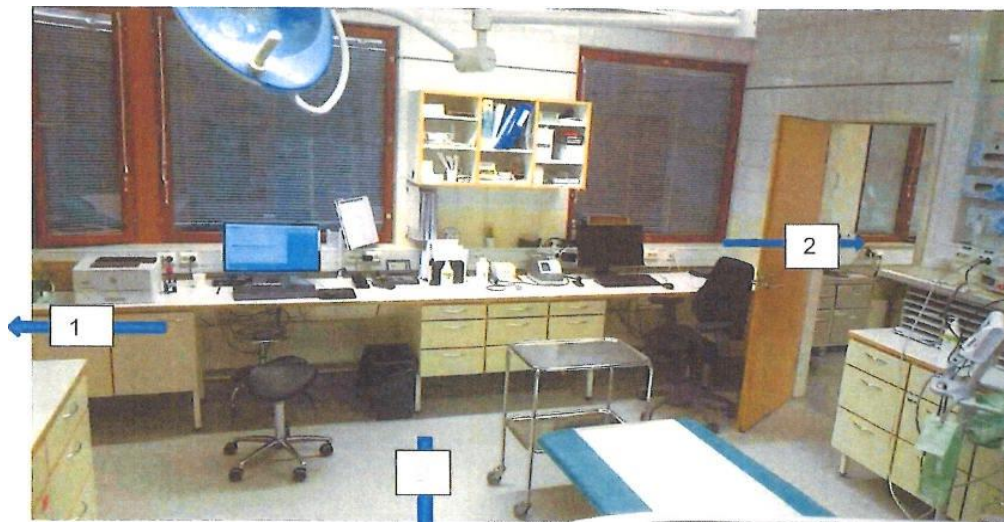
Työpaikkojen vaarojen arviointi

- Vaarojen ja riskitekijöiden arviointi on työnantajan velvollisuus
 - Perustuu työturvallisuuslain 10 §:ään
 - Velvoitteen laiminlyönti on työturvallisuusrikos
 - Vastuu sillä henkilöllä, jonka velvollisuudeksi vaarojen arviointi on määritetty
 - Jos työpaikalla ei riittävää asiantuntemusta, niin käytettävä ulkopuolista asiantuntijaa
- Työturvallisuuslain 10 §
 - Työnantajan on työn ja toiminnan luonne huomioon ottaen riittävän järjestelmällisesti selvitettävä ja tunnistettava työstä, työajoista, työtilasta, muusta työympäristöstä ja työolosuhteista aiheutuvat haitta- ja vaaratekijät sekä, jos niitä ei voida poistaa, arvioitava niiden merkitys työntekijöiden turvallisuudelle ja terveydelle.

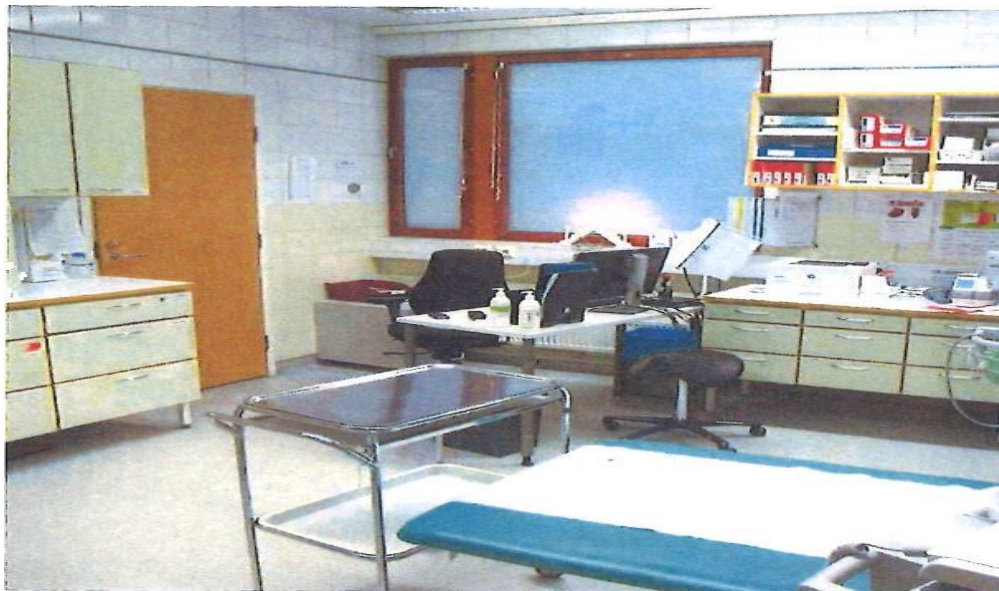
Päivystyspoliklinikan aulahoitajan huone. Nuoli 1. – käynti lääkärin huoneeseen, nuoli 2. – käynti toiseen lääkärin huoneeseen ja nuoli 3. – käynti käytävään (josta potilaat saapuvat)

Vaarojen arvioinnissa huomioon otettavia seikkoja??

...

...

- Ensihoitopalvelualan työn luonne (?)
 - Työ ennalta-arvaamatonta
 - Työ itsenäistä
- Tunnistettava:
 - Työstä aiheutuvat vaaratekijät
 - Liikenneturvallisuus
 - Fyysiset kuormitustekijät
 - Henkiset kuormitustekijät
 - Väkivaltatilanteet
 - Työajoista aiheutuvat vaaratekijät
 - Varallaolo
 - Pitkät työvuorot
 - Työolosuhteista aiheutuvat vaaratekijät
 - parityöskentely

...

- Ensisijainen velvoite on poistaa riskitekijät
 - Apuvälineet tai laitteet
 - Oikeus pidättäytyä työstä (työturvallisuuslain 23 §)
 - ” Jos työstä aiheutuu vakavaa vaaraa työntekijän omalle tai muiden työntekijöiden hengelle tai terveydelle, työntekijällä on oikeus pidättäytyä tällaisen työn tekemisestä”
 - Ilmoitettava välittömästi työnantajalle (kuka?), jonka on varmistettava, että työ voidaan suorittaa turvallisesti (virka-apu?)
- Jos ei voida poistaa, niin arvioitava merkitys työntekijöiden turvallisuudelle ja terveydelle
 - Kiinnitettävä erityistä huomiota lain 5 luvussa mainittuihin seikkoihin (mm. työasennot ja liikkeet, työn kuorimittavuus, väkivallan uhka)
 - Lisäksi kiinnitettävä huomiota
 - Alla esiintyneisiin tapaturmiin ja vaaratilanteisiin, työntekijöiden henkilökohtaisiin edellytyksiin

...

- ”Työnantajalla tulee olla hallussaan vaarojen selvitys ja arviointi. Selvitys ja arviointi on tarkistettava olosuhteiden olennaisesti muuttuessa ja se on muutenkin pidettävä ajan tasalla.”
- Työhön perehdytys ja työn valvonta tulisi suorittaa ko. selvityksen ja arvioinnin perusteella
- Hyödyllisiä linkkejä:
 - Työturvallisuuslaki:
<https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2002/20020738?search%5Btype%5D=pika&search%5Bpika%5D=ty%C3%B6turvallisuuslaki#L2P10>
 - Työsuojeluhallinnon verkkopalvelu: <https://www.tyosuojelu.fi/>

Tapaturmat

- Oleellisinta ennaltaehkäisy
 - Jatkuva riskitekijöiden arviointi ja työsuojeluyhteistyö työntekijöiden ja työnantajan välillä
 - Tehy ry: työ työturvallisuuskeskuksessa, yhteistyö työsuojeluviranomaisten kanssa, yhteistyö tapaturmavakuutuskeskuksen kanssa, alakohtainen turvallisuustyö työnantajaliittojen kanssa, työsuojelutoimijoiden koulutus, jäsenkoulutukset
- Mikä on työtapaturma?
 - Äkillinen, odottamaton, ulkoisten tekijöiden aiheuttama ja työntekijän loukkaantumiseen johtava tapahtuma työssä.
 - Joka on sattunut omaan työpaikkaan kuuluvalla alueella, matkalla kotoa työhön ja päinvastoin tai työnantajan määräämän työ- tai asiointimatkan aikana.
- Miten työntekijä toimii tapaturman sattuessa?
 - Kaikille oltava selvää miten ja kenelle ilmoitetaan (riskien arvioinninkin kannalta pitäisi olla matala kynnyks tehdä ilmoitus kaikista tilanteista)
 - Lääkärissä käynti (myös matala kynnyks)

- Työnantajan tai sen edustajan tehtävät
 - Vakuutustodistuksen toimittaminen työntekijälle (maksuton hoito)
 - Tapaturmailmoituksen tekeminen
 - Työsuojeluorganisaation tulisi määrittää, että ilmoitukset tehdään huolella ja että ilmoitukseen laitetaan riittävät tiedot
 - Työntekijän kannattaa varmistaa, että työnantaja lähettää ilmoituksen vakuutusyhtiöön
 - Vakavasta työtapaturmasta velvollisuus ilmoittaa poliisille ja aluehallintoviraston työsuojelun vastuualueelle (työsuojelun valvontalain 46 §)
 - Poliisin on viipymättä toimitettava tapahtumapaikalla tutkinta
 - Tapaturma on vakava jos aiheuttaa kuoleman, pysyvän tai vaikealaatuisen vamman
 - Vaikealaatuisia mm. isojen luiden murtumat, vaikea sijoiltaanmeno ym.

- Mitä tapaturmasta korvataan
 - Sairaanhoidon ja muiden kustannusten korvaukset, ansionmenetyksen korvaukset, kuntoutuskorvaukset, haittaraha pysyvästä haitasta
 - Säädetään työtapaturma- ja ammattitautilaissa
(<https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2015/20150459?search%5Btype%5D=pika&search%5Bpika%5D=ty%C3%B6tapaturma%20ja%20ammattitauti>)

- Oikeuspalveluiden apu korvausasioissa
 - Vakuutusyhtiön päätös
 - Muutoksen hakeminen tapaturma-asioiden muutoksenhakulautakunnalta
 - Neuvonta kirjelmän tekemiseksi
 - Valitus vakuutusoikeuteen
 - Oikeuspalveluiden päällikön oikeusapupäätöksen hakeminen
 - Tehy ry:n lakimies hoitaa valituksen laatimisen
- Vakuutuspäätökset perustuvat yleensä lääketieteelliseen selvitykseen vahinkotapahtuman ja seurauksen lääketieteellisestä syy-yhteydestä

Rikosepäilyt työelämässä

- Oikeuspalveluiden rooli
 - Neuvonta
 - Tuki esitutkinnassa
 - Oikeusapu oikeudenkäynteihin (sekä jos itse rikoksesta epäiltynä tai asianomistajana)
 - Ei tahallisesti tehtyihin rikoksiin (työelämään liittyvät rikosepäilyt harvoin tällaisia)
 - Edellyttää, että jäsenen oikeusturva vaarantuisi ilman avustajaa
 - Jäsenyys voimassa kolme kuukautta ennen tapahtumaa, jonka perusteella oikeusapua haetaan
 - Matala kynnys oikeusavun myöntämiselle

- Ensihoitaja rikoksen kohteena
 - Työtapaturma, joka aiheutunut työnantajaa velvoittavien työsuojelumääräysten rikkomisesta
 - Tapaturmavakuutus ei kata kaikkia vahinkoja (esim. tilapäisen haitan korvaus)
 - Rikosprosessit, joissa ensihoitaja joutunut väkivallan tai esim. liikenneturvallisuuden vaarantamisen kohteeksi
 - Myös työnantajan toiminnan arviointi (onko osattu arvioida riskit tai onko opastettu tai ohjeistettu riittävästi?)
 - Tehyn Oikeuspalvelut:
 - Arvioivat osapuolten vastuita ja mahdollisten vahingonkorvausten vaatimista (neuvonta)
 - Antaa ohjeita esitutkintaan
 - Avustaa oikeudenkäynneissä
 - Avustaa korvausten hakemisessa

...

- Ensihoitaja rikoksesta epäiltynä
 - Hoitovirheet ja niihin liittyvä rikosepäilyt, tieliikenne rikosepäilyt ym.
 - Neuvonta, tuki esitutkintaan, avustaminen oikeuden istunnossa
 - Mitä oikeusapu korvaa?
 - Kaikki mahdolliset oikeudenkäymiseen liittyvät kulut (valtion todistelukustannukset, vastapuolen oikeudenkäyntikulut ym.)
 - Oikeusapu ei korvaa henkilölle määrättyjä sakkoja tai muita mahdollisia seuraamuksia
- Rikosasioiden käsittelystä kannattaa keskustella työpaikalla.
 - Vaikka työnantajalta tulisi apua käsittelyyn, niin omasta oikeusturvasta kannattaa huolehtia ottamalla yhteyttä Tehyyn ja selvittämällä asiaa myös itse

Kiitos